Է. ՏԱՐԻ 1955 — ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 17 ՀՐՈՏԻՑ 4382 — Հ. Տ. 23 ՅՈՒԼԻՍ 1890 — Ն. Տ. 4 ՕԳՈՍՏՈՍ 1890 — ՀԻՋՐ. 19 ԶԻԼՀԻՃԱՆ 1307 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ԱՐԺԵՔ ԲՏԵ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԵՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՎԵԼՔ-Ի ՕՐԱԳՐԻ Գալաթիա, Նորատունկեան-խան

آرەوەلك درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خاننده‌ده غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ՕԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար տարեկան արժէքն	160
» » կիսամեայ »	80
» » եռամսեայ »	40
Տասնօրեայ » կիսամեայ »	200
» » » եռամսեայ »	100
Օտար երկիրներէ տարեկան արժէքն	56
» » » վեցամսեայ	28

Դուրս կրկնուած լրագրաց համար եռակի գին է Ամբողջութեան գլուխ է լրագրի

Les annonces sont reçues AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 23 ՅՈՒԼԻՍ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀԻ ԴՈՒՌՆԵՐ

Զանազան խնդիրներով կը յուզուի և կը խռովի Նոր Աշխարհը։ Կեդրոնական և Հարաւային Ամերիկայէն մինչեւ Մանրակշիռ լուրեր կուգան։ «Մանրակշիռ» կ'ըսենք լոկ ամերիկեան կամ մարդկային տեսակէտով։ Ամերիկայի համար, և ընդհանուր մարդկութեան համար, անտարբեր դէպք մը չէ արիւնհեղութիւն, բայց Եւրոպոյ համար զգալի կարեւորութիւն մը չունի Ամերիկայի փոքր կառավարութեանց մէջ պատահած արիւնհեղութիւն մը։ Առ առաւելն հոգ կրնան ընել ֆիքրանսացի, անգլիացի և ուրիշ շահագէտներ որք հարաւային ամերիկեան թղթոց վրայ գործեր կ'ընէին։ Բայց թէ Հարաւային Ամերիկայի մէջ Տէրութիւն մը փոփոխեր է իւր հիմնական դրութիւն, կամ թէ Հանրապետութիւն մը ջախջախուեր է ուրիշ Հանրապետութենէ մը, կամ թէ իւր յոռի մտադրութեամբ հանրածանօթ նախագահի մը տեղ ժողովուրդն ուրիշ նախագահ մը դրեր է, այս ամենն դէպքեր Եւրոպոյ համար քաղաքական նշանակութիւն չունին, — և թերեւս, ըսէ ընթերցողը, ճշդիւ ա՛յդ պատճառաւ կը խօսինք ամերիկեան դէպքերուն վրայ։

* * *

Արժանթինի Հանրապետութեան մէջ, Պ. Զէլման նախագահին օրով, դրամական և առեւտրական ծանր չփոթութիւնք, զորս ժամանակէ մ'ի վեր կը նշանակենք, ուղղակի կամ անուղղակի հետեւանք կը համարուէին տիրող յոռի մատակարարութեան։ Ժողովրդէն մաս մը նախագահի փոփոխում խնդրեց։ Ասոնց դժուութիւնք և չփոթութիւնք, այնպէս որ Արժանթինի մայրաքաղաքին՝ Պուէնոս Այրէսի՝ ռմբակոծման դէմ Տէրութեանց ներկայացուցիչք բողոքած են, յայտնելով թէ բաց և անպաշտպան վիճակի մէջ գտնուող քաղաք մը առանց կանխաւ զեկուցման թնդանօթի բռնել հակառակ է միջազգային պատերազմական օրէնքաց։ Նոյն տեղեկութիւնք սպանելոց թիւն հազար և վիրաւորեալներն հինգ հոգի կը հաշուէին։ Բայց Պ. Զէլման նախագահ կը մնայ, ըստ վերջին լրոց, և կ'ըսուի թէ Արժանթինի վիճակը վերջնապէս չէ կարգադրուած տակաւին։ (*)

* * *

Այս ամերիկեան մաղը մուռը Պետութիւնք շարունակութիւն են սպանիական գաղթականութեանց։ Սպանիացիք իբրեւց զօրաւոր ժամանակներն ուղղապէս կը կառավարէին Ամերիկայի մեծագոյն մասը, գրէթէ բոլոր այն մասն որ Քանատայէն և Միացեալ Նահանգներէն դուրս կը գտնուի։ Սպանիացիք նաեւ երով ոսկի կը փոխադրէին Նոր Աշխարհէն։ Բնիկներն իրենց տարուկներն էին, զոր անասունի պէս չարաչար աշխատցնելով մեծ հարստութիւն դիզեցին։ Բայց Սպանիացիք իբրեւ կառավարիչ մեծ համբաւ մը չեն ունեցած երբեք, և իրենց յոռի կառավարութեան պատճառաւ շուտով ձեռքէ հանեցին ամերիկեան ստացուածոց մեծագոյն մասը։ Սպանիացի դիկտատորք իրենցմէ լաւագոյն մարդիկ չէին կրնար աշակերտ հանել՝ սպանական Ամերիկայի կառավարութեան համար, և իրենց յայտարդ եւս աւելի անձնական շահանդրութեան հետամուտ եղան քան կեդրոնական և հարաւային Ամերիկան քաղաքակրթական պահանջմանց համաձայն զարգացնելու։ Սպանիացւոց մէջ դէշ սովորութիւն մ'ալ կայ որ զինուորականք անարգել կը խառնուին ամէն քաղաքական խնդիրներու, որով նոյն ազգին զինուորականք յաճախ իրարու դէմ և ազգին դէմ կը դարձնեն այն սուր որ իրենց տրուած է օտար թշնամեաց դէմ գործածուելու համար։ Այս պատճառաւ, ինչպէս բուն Սպանիոյ, նաեւ սպանիական Ամերիկայի մէջ անպակաս են զինուորական ըմբոստութիւնք և չարժումնք, որք քաղաքական փոփոխումներ ունին կէս նպատակի, և յաճախ կը յանգին օրուան վարչութիւնները փոփոխելու։ Ամերիկեան այս մասը մուռը կառավարութիւնք վաղանցիկ բաներ են, և ամենափոքր դէպք մը կը փոփոխէ զանոնց։

Ի՜նչ մեծ տարբերութիւն Հիւսիսային Ամերիկայի և Կեդրոնական ու Հարաւային Ամերիկայի միջեւ։ Աւելի քան հարիւր տարի առաջ, Միացեալ Նահանգները մէկ անդամ հաշիւ տեսան Անգլիոյ հետ, և իրենց գոյութիւնն հաստատելով, ամենայն իմաստութեամբ, աշխատասիրութեամբ և ճարտարութեամբ հետամուտ եղան Նոր Աշխարհի թաքուն գանձերը մշակելու և իրենց հայրենիքն յառաջացնելու։ Մէկ անդամ միայն քաղաքային պատերազմ ունեցան, որ մարդկային մեծ խնդիր մը, դերութեան խնդիրը, լուծեց, և այնուհետեւ Հիւսիսի և Հարաւի խորութիւն չմնաց։ Մինչ Միացեալ Նահանգներն և Քանատա եւս քան զեւս կը զարգանան, կ'աճին ու կը բազմանան, Ամերիկայի միւս մասանց մէջ, ուր բնութիւնն այլապէս ճոխ է, սպանիական յոռի դաստիարակութեամբ վարժուած հարաւային ժողովուրդ մը քաղաքային պառակտումներով, խռովութիւններով, ըմբոստութիւններով, պատերազմներով և կուսակցական մեքենայութեամբք ժամանակ կ'անցունէ, և ծաղու առարկայ կը դառնայ Հին Աշխարհին, որ սակայն աքանչացմամբ եւեթ կը խօսի Հիւսիսային Ամերիկայի կորովալից ցեղերուն վրայ։ Պատմական իմաստասէրներ դիտած են այս ահագին տարբերութիւն, և կը հաստատեն թէ սպանիացի վարիչք և կամաւոր կղերք, որոց ձեռքն յանձնուած էր Մեքսիկայէն սկսեալ մինչեւ Կեդրոնական և Հարաւային Ամերիկա Նոր Աշխարհի մեծագոյն մասին քաղաքական և ընկերական ուղղութիւնը, տարբեր արդիւնք մը չէին կարող տալ։

* * *

Մինչ Արժանթին ներքին պառակտումներով կը խռովի և կը չփոթի, Կուատէմալա, Սան-Սալվատոր և Կեդր. Ամերիկայի միւս մասը մուռը Հանրապետութիւնք ղիրար կը ջարդեն։ Կուատէմալա սա ծիծաղելի վիճակն ալ ունի որ մինչ պատերազմ կը հրատարակէ Սան-Սալվատորի դէմ՝ Կեդրոնական Ամերիկայի Միութեան մը դրոշն անդամակից ընելու համար, ինքն իւր մէջ կը բաժնուի երկուքի, և իւրաքանչիւր մէկ մասը միւս մասը կը զարնէ, նախագահական փոփոխում պահանջելով։

Եւրոպեան Տէրութիւնք մարտանաւեր ղրկեցին Արժանթինի և Կուատէմալայի ջուրերն, իրենց հպատակաց կեանքն և ինչքը պաշտպանելու։

Կուատէմալացիք շատ դժգոհ են իրենց նախագահ Պարիլլաս զօրավարէն, յորմէ մեծ բաներ կ'ակնկալէին, և ընդհակառակն կը տեսնեն թէ ոչինչ պատրաստ է Սան-Սալվատորի դէմ յարձակողական պատերազմ մղելու։

Զօր. Պարիլլաս ի զուր կ'աշխատի իւր յաղթուած և չփոթած զօրաց մէջ բարեկարգութիւն հաստատելու։ Իւր զօրավարք ոմանք իրեն դէմ դարձած են, կամ կը պատրաստուին իրեն դէմ դառնալու։ [illegible] Ժարի։

Բայց ո՞վ պիտի յաջողէ այս դժբախտ նախագահին։ Բազմաթիւ մրցակիցք կան, ա՛յ միայն ի Կուատէմալայ և յԱրժանթին, նախագահական պաշտօնին, որ այս զարմանալի երկրաց մէջ յաջողագոյն ըմբոստ զօրավարին մրցանակն եղած է ի վաղուց անտի։

Խինկոյի ճակատամարտին մէջ Կուատէմալացիք կորուսեր են 600 մարդ, իսկ Սալվատորցիք՝ երկու սպայ և 87 զինուորք սպանեալ և վիրաւոր։ Կուատէմալայի մէջ չփոթութիւնը ծայրագոյն կէտն հասած է։

* * *

Անդին, Պրազիլիոյ մէջ, աւելի կարեւոր փոփոխութիւնք տեղի ունեցան, և նոր վարչութիւնը տակաւին վերջնական կազմակերպութիւն մը չտուաւ երկրին։ Տէրութեանց ամենուն կողմէ չէ ճանչուած դեռ, և վերջին հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պրազիլիոյ նոր կառավարութիւնն որոշեր է եւ կանչել իւր դեսպաններն այն Տէրութեանց քովէն որք չեն ճանչած նոր դրութիւնը։

Շատ չըներ որ Բիլի, Փերու և Պոլիվիա զիրար կը բզկտէին։ Եթէ Բիլի յաղթական ելաւ, բայց ահա այս օրերս ծանր չփոթութեանց մատնեցաւ տրնտեսական դժուարութեանց պատճառաւ։ Իւր գլխաւոր բերդին՝ Բոլիկի՝ վերը կոտրած լինելով, թղթադրամը ծայրայեղ անկումներ ունեցաւ, անհաճոյ վարմանց մէջ գտնուեցան աշխատաւոր դասք, և չարիքն աւելի կը մեծնար եթէ գործարանատերք բարձրէպ գնմամբ մը հաստատութիւն չդադարցնէին։

Զկարծէք թէ բոլոր այս չփոթութեանց մէջ հանդարտ կը կենայ Մեքսիկա, ուրիշ մեծագոյն Հանրապետութիւն մը սպանիական ծագմամբ։ Թէև Մեքսիկայի հողն եւս ամենամեծ մասամբ անմշակ կը մնայ, բայց մեքսիկացի քաղաքագէտք պարապ կենալ չեն սիրեր, և զորք հաւաքեցին երկրին հարաւային սահմանաց վրայ, միջամտելու համար եթէ տկարանայ Սան-Սալվատոր, որովհետեւ հաշտ աչօք չեն տեսներ միացեալ և հետեւապէս զօրաւոր Հանրապետութեան մը կազմութիւնն ի Կեդրոնական Ամերիկա, Մեքսիկայի հարաւային ծայրը։

* * *

Եթէ աւելի դէպ ի հիւսիս երթանք, կը գտնենք որ Միաց. Նահանգներն Անգլիոյ հետ դործ ունին Պէհրինկայի ծովուն փոկերուն կամ ծովային հօրթերուն վրայ, զորս կ'ուզեն պաշտպանել Քանատացի ազատ ձկնորսաց վայրագ յարձակումներուն դէմ, որք կը սպառնան կարճ ժամանակի մէջ բնաջինջ բառնալ կենդանական այս հանկերգի ցեղ։ Անգլիա, ի սէր իւր Քանատացի հպատակաց Միացեալ Նահանգաց հետ դժտեալ, ի սէր իւր Նիւֆաունտլանցի հպատակաց դժտեալ է Ֆրանսայի հետ, որ կը պաշտպանէ Ֆրանսացի ձկնորսաց այդ կղզոյ եղերաց վրայ ո՛չ միայն մոռիս ձուկ [illegible] օրուն կղզեցիք կը հակառակին այլ և այլ ձեւերով ու առարկութիւններով, զորս մեք հաղիւ հասկցած ենք և ընթերցողաց հասկցնել երկարագոյն գործ է։ Աւելի է դիտել տալու թէ օրուան դիւանագիտութեան մէջ ի՜նչ տարօրինակ ներդաշնակութիւն մը կը ձեւացնեն Պէհրինկայի փոկերը, Նիւֆաունտլանտի մուհիւներն և ստակոսները, Ափրիկէի փիղերն, (իրենց ակռաներով որք խաչիկներու արեամբ են ներկուած,) Սերպիոյ խոզերն և Ռումանիոյ կովերը։

Հապա Զէրքէսաց ձի՛ն, այն քանի մը հազար տնոր Զէրքէսաց որոց ի Փոքր-Ասիա գաղթականութեան կայս։ Կառավարութիւն և Կաւակասեան Կառավարութիւնն հաճութիւն տուած են։ Ռուսք կը ցանին որ Զէրքէսք իրենց հետ կը տանին ձի պահելու և մեծցնելու թանկագին արհեստնին, որ մասնաւոր առաւելութիւն մը պիտի լինի Թուրքիոյ համար, երբ Սեբաստիոյ նման բարեբեր նահանգի մը խոտաչատ գաւառներուն մէջ հաստատեալ, Զէրքէս գաղթականք շարունակեն իրենց ձիաբուծութեան արհեստն, իրենք որ այնքան լաւ կը հասկնան իրենց ձիերը չատցնելու կերպն, որով շահաւոր վաճառականութիւն մը կ'ընեն։

* * *

Եւ եթէ Զէրքէսներն իրենց տեղը թողլով կը վերադառնանք Ամերիկա, այս այ միայն խնդրելու համար է Աբէ-Եւրի ընթերցողներէն որ ինչպէս Ափրիկէի, նաեւ Ամերիկայի դէպքերն ու խնդիրները լաւ ըմբռնելու համար փոքրիկ գիրքոյկ մը աշակցութենէն իրենք զիրենք չզրկեն այլ եւս։ Քարտէսք և լաւ պատրաստուած քարտէսք ա՛նքան առատ և աժան են այսօր, և լրագրաց ընթերցողներուն համար ա՛նքան անհրաժեշտ է քարտէսի օգնականութիւնը։ Լրագրութիւնն առանց աշխարհագրութեան անիմաստ բան մ'է, — թէեւ աշխարհագրութեամբ հանդերձ անիմաստ լրագրութիւնք չեն պակսիր այժմ։ Այդ համոզմամբ է որ այսօր մեր ընթերցողաց կը նուիրենք փոքրիկ քարտէս մը, գործ հայ քարտիսագրի մը, ի բաւարարութիւն Ափրիկէի այն մասանց որք վերջին ժամանակներս առանձին կերպով մը ուշադրութիւն դրաւեցին, հնօրեայ ուղեւորութեան Պ. Սթէնլիի։ Ասոր փախարէն, ընթերցողք իրենք պէտք է ճարեն Ամերիկայի քարտէս մը, եթէ կը փափաքին ուշի ուշով հետեւիլ Ամերիկայի դէպքերուն։

ՍԵՐԳԻՈ ՃԱՒՍՏՐԻՈ

Կրացէ կը ծանուցուի թէ համալսարական իշխանութիւնք քննութեան ենթարկած են Կրացի Համալսարանին աշակերտող 51 սերպ երիտասարդներ, որք Ռակուզայի քաղաքային ընտրութեանց առթիւ, տեղւոյն Սերպերուն խնդակցական հեռագիր մը ղրկած և Աւստրիոյ-Հունգարիոյ նկատմամբ անեղաստ լեզու մը գործածած էին։ Այս սուրն եղեր։

ԼՈՒՐ ԷՄԻՆ ՓԱՇԱՅԷՆ

Զանզիպարէ հեռագիր մը կը ծանուցանէ։ Յուլիս 28ին, ֆրանսացի եպիսկոպոս Լբվէնհաք վերադարձաւ Վիքթորիա-Նիանզա լճին հարաւային ծայրէն, 46 աւուր ճամբորդութենէ մը ետքն։ Իւր կարաւան ճամբայն պատահեր է Էմին փաշայի կարաւանին, որ Ափրիկէի ներսերը կ'ուղեւորէր։ Էմին փաշա և իւր սպայք ոմանք հիւանդ էին։

ՄԻՍԻՈՆԱՐՔ Ի ՌՈՒՍԻԱ

Ռուս կառավարութիւնն արեւմտեան նահանգաց մէջ բողոքական և կաթոլիկ Միսիոնարաց քարոզութիւններն արգիլելց, նկատելով որ այս Միսիոնարք յունադաւան օրթոտոքս ժողովրդեան մէջ եւս դործել սկսած են։ Ռուսիոյ մէջ կրօնական ծաւալում (proselytism) ներելի է միայն օրթոտոքս պետական կրօնին։ Եթէ բողոքական և կաթոլիկ միսիոնարներուն աչք կը դոցուէր, այն պայմանաւ էր որ օրթոտոքսներու մէջ չդործեն։ Բայց քանի որ այն միսիոնարք իրենց կրօնաժաւալական եռանդեամբ այս սահմանէն անդին կ'անցնին, Ռուսիոյ Սինոդին ընդհանուր Պրոկուրորը Պ. Փոբիէդոնոսցեւի առաջարկութեամբ, կառավարութիւնը կաթոլիկ և բողոքական միսիոնարաց քարոզութիւնները բացարձակ արգիլեց արեւմտեան գաւառաց մէջ, ուր ամենէն աւելի եռանդեամբ կը գործէին մանաւանդ բողոքական միսիոնարք։

ՄԱՐԻ ՎԱԼԷՐԻ ԱՐՀԻԴՔՍՈՒՀԻ

Աւստրիոյ Կայսրուհին իւր դստեր նուիրեց նոյն ընծայն զոր կայսերական գերդաստանը Կայսրուհւոյն մատուցած էր իւր արծաթեայ ամուսնութեան առթիւ, (այսինքն՝ Աւստրիոյ Կայսեր և Կայսրուհւոյն ամուսնութեան 25րդ տարեդարձին առթիւ)։ Այս ընծայն է աքանչելի մանեակ մը։ Կայսեր նուէրն իւր աղջկան նշանաւոր է ներքին արժէքով որպէս նաեւ գեղարուեստական ճաշակաւ, — մանեակ մը և պսակ մը թանկագին քարերէ կազմեալ։ Իսկ վեսայն հարսին նուիրած է հոյակապ ապարանջանմբ, համակ ադամանդ։ Արհիդքսուհւոյն բաղձանաց համաձայն այս երբեակ նուէրք մատնաւոր դպրոցի մը մէջ դրուեցան, որ յատկապէս այս նպատակաւ շինուեցաւ։ Երբ գպրոցն իւր թանկագին պարունակութեամբ արհիդքսուհւոյն մատուցուեցաւ, սա շատ ուրախացաւ, և խօսքն ուղղելով պալատական տիկնոջ մը, հարցուց թէ «Այս ամենն որչափ կ'արժէ դրամով։» — «Անչուշտ մէկ միլիոնէն (հարիւր հազար օսմ. ոսկիէն) աւելի կ'ընէ», պատասխանեց տիկինն։» — «Ա՛հ, ըստ իշխանուհին, եթէ ասոնք հայրիկս, մայրիկս և Ֆրանցիս (նշանածիս) նուէրները չլինէին, ո՛րչափ կը փափաքէի ծախել, և այն մէկ միլիոն ֆիորինով հազարաւոր աղքատաց օգնել։»

Զայս կը պատմէ Փէյրէր Լյաֆ։ Արդ, իւր հայրիկն, մայրիկն և նշանածէն ընդունած նուէրներէն զատ, Մարի Վալէրի արձեան աւանդեցաւ [illegible] ցողներէ և բարեկամուհիներէ այնքան նուէրներ ընդունեց որ անոնց ամենուն արժէքն այն մէկ միլիոն ֆիորինէն վար չմնար։ Կը մնայ տեսնել թէ իւր աղքատասէր հոգածութիւն ի՞նչեր պիտի թելադրէ իրեն՝ այս վերջին կարգի նուէրներու մասին։

ՊՐԶՄԱՐՔ ԻՇԽԱՆԷՆ ՈՐԴԵԳՐԵԱԼ ՖՐԱՆՍԱՑԻ

Բիչեր գիտեն թէ Պրզմարք իշխան որդեգիր մ'ունի, հիմա 20 տարեկան, և որ զարմանալին է՝ Ֆրանսացի։ Ֆրանքֆուրտեան պատերազմին ժամանակ, Փարիզի մօտերն, Երկաթեայ (հիմա ոմանք կ'ըսեն Թիթեղեայ) Նախարարապետը դիշեր մը ննջելու համար իւր սենեակը մտնելով, հոն գտաւ փոքրիկ մանկեակ մը։ Մայրը թղթի կտոր մը թողած էր, յորում կ'ըսէր թէ իւր այր ի Սեդան զարնուած լինելով, ինքն ալ յուսահատած՝ կը թողու իւր մանկիկ։ Պրզմարք իշխան այս խեղճ մօր վատահութիւնն ի դերեւ չհանեց։ Ամենայն խնամքք տղեկը զրկեց Պերլին, ուր լաւ նայուեցաւ, և հիմա կոտարեալ երիտասարդ մ'է։ — Բայց այս լուրը տուող դերման լրագիրք չեն բացատրեր թէ ազգն ի՞նչ զգացումներ կը տածէ այժմ։ Հոգեբանական հետաքրքրաշարժ ուսումն մը

— 13 —

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՍԴԱՆԼԻԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ի ԽԱՒԱՐԱԿՈՒՈՒՆ ԱՓՐԻԿԷ

Ամէնէն նուրբ թելերն իրար խառնեցէք. հիմակ անոնց մէջ անցուցէք ուրիշ հազարաւոր չուաններ, ուրիշ պարաններ, կարելի եղածին չափ խառնիխուռն իրարու մէջէն անցընելով, ապրիշն անդին տարածեցէք զայնս, ամենուրեք, առանց կանոնաւորութեանը հոգ տանելու։ Թող ամէն ոտի, ամէն հորիզոնական ճիւղի վրայ բարձրանան հսկայ կաղամբներ և այն լայն տերեւներով բոյսերն որք կը կոչուին փղի ականջներով տունկ, յետոյ օտէրներու խուրձեր՝ հրաշալիք արեւադարձի երկիրներուն, եւ սաւաններ այն փափուկ սլաքներէն, որք այնքան ընդհանուր են Մեծ Անտառին մէջ. ոստերն եւ ճիւղերը ծածկեցէք լիաններով, թանձր մամուռներով, որք կանաչ մուշտակի մը կը նմանին։ Անգամ մը որ իւրաքանչիւր ծառ իր տեղն է իր մամուռներու եւ մանուածապատ տունկերու զարդերով, իրեն ուրիշ բան չմնար բայց եթէ հողին վրայ տարածել ֆիռնէշներու, ամֆոներու եւ թզուկ մացառներու դալարագեղ գորգ մը։ Ահա մեծ անտառը, նոնին եւ խիտ ու կուռ Սիլուանոսը։ Բայց երբ կայծակը ջախջախած է հսկայի մը գլուխն եւ թող տուած է որ արեգակը ներս մտնէ, երբ բարձրամասրի վիթխարի մը ճեղքած է մինչեւ արմատները, կամ երբ մրրիկ մը գետին նետած է բարձրաբերձ ծառոց խումբ մը, մասաղ ծառերը խմբովին կը խոյանան դէպի երկինք՝ իրարու ձեռքէ խլելով օդն եւ լոյսը, արմկցի հարկանելով, իրար հրելով, խեղդելով խեղդուելով, մինչեւ որ ամբողջութիւնն ըլլայ անթափանցելի խառնակոյտ մը։

«Երբ խումբին հետ կը քալէի կամ գիշերը կը հանգչէինք, մարդոց ներկայութիւնը կամ իրենց ձայներուն մրմունջը դիս չէին մղեր հասնելու անտառին այս բանաստեղծութիւնը։ Զատվանց կը նեղուէինք անօթութենէ։ Հատ երկարատեւ թշուառութեանց մէջ մաքած էինք։ Ամենօրեայ փորձութիւնք միշտ պէտք ունէին մեր համբերատարութեան։ Մեր հագուստներն, որք արձակ երկրի համար լաւ էին, բան մը չէին արժեր այդ անողոք մացառուտին դէմ։ բայց եթէ, դիպուածաւ, հեռանայի բանակատեղն, եթէ չշուներն այլ եւս ականջներս չհանէին, պահ մը կը մոռնայի հազար մռատանջութիւններն եւ մեր չքաւորութիւնն եւ մեր ճանապարհորդութիւնն, անտառին մեծվայելչութիւնը կը ներգործէր հոգւոյս վրայ եւ հանդարտութիւն կը պարգեւէր մտքիս։ Զայնս կը թնդար լռութեան մէջտեղ, զոր արձագանգներն ետ կը զրկէին ինչպէս կամ թուղթիկի մը պատերը։ Ն'զգայի որ անբացատրելի գրեթէ դերբնական ազդեցութեամբ մը կը համակուիմ։ Երկնից լուսոյն յարատեւ բացակայութիւնն, արեգակէն մաղուած նշոյլները, մենութեան այն տարօրինակ զգայնութիւնն որ զքեզ կը հարկադրէ չորս բոլորքդ դիտելու՝ տեսնելու համար թէ պատրանքի մը խաղալիք չե՛ս... ուրիշ աշխարհի մը տպաւորութիւնը կուտար ինձ այս բանն։ Երկու կեանք դէմառ դէմ էին, բուսական կեանքն եւ մարդկային կեանքը։ մին յաղթ, հսկայական, խաղաղ ու լռին, եւ սակայն ա՜նչափ մեծավայելուչ և հանդիսաւո՛ր։ Ինձի տարօրինակ կը թուէր որ այդ երկու կեանքերն, մերթ այնչափ նման, չեն կրնար հաղորդակցութեան մտնել։ Ինձի պարզ եւ բնական պիտի թուէր որ այդ ծերունի նահապետներէն մին խօսքն ինձի ուղղէր Մաթուսաղայի մը ծանրութեամբ։ կամ թէ Տիտան մը, ոտները հողին մէջ հաստատապէս անկուած, արհամարհանքով հարցնէր ինձի թէ ի՛նչ ընելու եկած էի անտառին թագաւորներուն այդ ժողովին մէջտեղ։»

Գէպք է կարդալ ամբողջ հատուածը բնագրին մէջ։ Մեծ Անտառին նկարագրութիւնը վարպետ նկարչի մը եւ մեծ մատենագրի մը գործ է։ Հոն ապրած եւ տառապած է, հոն սքանչացած է արտասովոր բնութեան մը շքեղութեան վրայ։ Իր ամբողջ էութեամբը նկարած է զայն եւ ասոր համար է որ այնչափ յանկուցիչ է։ Անդ ապրող եւ մեռնող բաներէն ոչ մին կը վրիպի արուեստագէտին ուշադրութենէն։ Այժմ անցնինք իր հիւրերուն։

ԱՆՏԱՌԻՆ ՑԵՂԵՐԸ

«Պալէսսէներուն մէջ ասա անդ ցերուած—Իրոդոյէն Բիսկաչ լեռը, Նիկէյս եւ Իդուրի գետերուն մէջտեղ, Սկովտոյ երկու երրորդին չափ մեծ դաւառ մը,— կ'ապրին Ուամպուդդիները, փոքրահասակ թափառաշրջիկներ որք Պատուա, Աքքա եւ Պաղունկու տարբեր անուններով կը ճանչցուին։ Այդ թզուկները, 92 էն 138 սանդիմեդր հասակով եւ որոցմէ ամէնէն հուժկուն 40 քիլոկրամէն աւելի չկշռեր, կը բնակին կոյս անտառին մէջ եւ երբով կը սնանին։ Իրենց բանակատեղը կը ծածկեն անտառին մէջ 4 կամ 5 քիլոմեդր հեռի, երկրագործ ցեղի մը արօրագրեալ խոպան անդերուն բոլորտիքը։ այդ ցեղը դրեթէ միշտ կը բաղխնայ զօրաւոր եւ քաջակազմ մարդոցմէ։ Այդ թզուկներէն տասն տասներկու հասարակութիւնք, ընդ ամէնը 2000 էն 2500 հոգի, կրնան այսպէս յառաջապահն ըլլալ երկրագործական կարեւոր աշխատութեանց։ Իրենց «ակներով, իրենց պզտիկ աղեղներով եւ նետերով որք թոյնի թանձր խառով մը ծեփուած են, կ'սպաննեն փիղը, գոմէշը, յամարը, կամ առանց այդչափ յաղնութիւն կրելու, խորին փոսեր կը փորեն զոր ճարտարութեամբ կը ծածկեն եղեգներով, տերեւներով եւ հողով։ այսպէս տաղաւար մը կը շինեն, որուն տանիքը, չատ դիւրաբեկ լիանով մը կապուած, կ'կնայ ամենագոյն բաղխումին, բանտարկելով շիմպանզիները, սրսրուկներն եւ ուրիշ կապիկներն որք հոն հրաւիրուած են ընկոյզներէն կամ հողին վրայ տարածուած հասուն պանաներէն։ Մշկոյ բէչերուն, ժանտաքիսներուն, հեռահաններուն եւ մուկերուն հետքերուն վրայ, կը յարգարեն ցանցերով թակարդներ, որուն մէջ փոքրիկ անասունը կը բռնուի եւ կը խեղդուի իր շրջուն վազքին մէջ։ Մսէն, վահաններու համար կաշին, մուշտակներէն եւ փղոսկրէն զատ, կը հայթայթեն վայրի մեղր և թռչնոյ փետուրներ։ Թոյներ պատրաստելու մէջ չատ վարպետ են, և այդ թոյները կը փոխանակեն զանազաններու, գետնանմանձորներու, ծխախոտի, դանակներու, նիզակներու և նետերու հետ։ Իրենց բոլորտիքը չուտով թափուր պիտի մնային երէց եթէ բացատրանը շրջապատող քառակուսի քիլոմեդրները միայն շահագործէին։ բայց, որքը հաղուադիւտ դառնալուն պէս, նորանոր հաստատութեանց ի խնդիր կը մեկնին։

«Տեղացի երկրագործներուն համար, իրենց բարձր եւ հզօր պաշտպանները, Թզուկները, կատարեալ ռահվիրայներ են։ դիտեն մեծ անտառին իրենց անկան բոլոր բաւիղներն, եւ երկիրքի աղտակը կ'արձակեն երբ օտարականներ կը մտնեն։ Իրենց առժամեայ բնակարաններուն իւրաքանչիւրը դիտարան մըն է ուսկից կը հսկեն բացատանին ելքերուն եւ շրջակայից վրայ։ Իրենց գիւղերն ամէն ճամբայներու իրար կարուած տեղը կը գտնուի։ Չկայ ճամբայ մը անկից չանցնի։ Բնիկներ երբ մտնեն և գէշ տրամադրութիւններով լցուած երեւնան, կը մարանին իրենց նոյն վայրենի դրացիներուն հետ և արհամարհելիք դաշնակիցներ չեն։ Նեռը կը կռուի նեռին դէմ, թոյնը կը մաքառի թոյնին դէմ, խորամանկութիւնը կը չափուի խորամանկութեան դէմ։ վերջնական յաջողութիւնը գրեթէ միշտ Լիլիբութիներուն բարեկամ ցեղին համար է։ Իրենց մանրադիտական կազմուածքն, իրենց դիւրաթեքութիւնն, իրենց չարամտութիւնն, մանաւանդ անտառին ամէն ծակուծուկերուն ունեցած վարժութիւնն՝ զարհուրելի հակառակորդներ կ'ընեն զայնս, եւ երկրագործ ժողովուրդները գիտեն թէ ի՛նչ տեսակ մարդիկ են ատոնք։ Զիք տարակոյս թէ յաճախ հառաչանք կ'արձակեն երբ մեկնին այդ ծանրատաղտուկ հիւրերն, որոց պարտին աղտա մուտք թողուլ տնկարաններուն եւ պանեի պարտէզներուն մէջ, ի փոխարէն դայն հարկերու որք կը տրուին մուշտակներով կամ երէով։

«Իւրաքանչիւր ցեղ իր մակաբոյծներն ունի, եւ կեդրոնական մեծ անտառին ցեղերը շատ կը տառապին այդ անագորոյն պզտիկ մարդոցմէն որք սոսինձի պէս իրենց կը փակչին և կը փոփոխեն զայնս լաւ սնանելու համար, իրենց կողոպուտներովը զայնս աւերելով հանդերձ։

(Շարք-Նակելի)

կը լիներ այս։ Իրեն կեանք տուող Ֆրանսայի ծնողքն և մանաւանդ հայրենեաց համար արիւն թափող իւր հայրը կը պաշտէ թէ զինք ընդունող, մեծցնող և դաստիարակող գերմանացի նախարարապետն, իւր հայրենեաց մեծագոյն թշնամին։

ՎԻԼՀԵԼՄ ԿԱՅՍՐ

Վիլհէլմ Կայսր իւր եղբօր հետ շաբաթ օր Օսթանտ հասաւ Հէնդ-ուբբ զբօսանաւով, և մեծ հանդիսիւ ընդունուեցաւ Լէոփոլտ թագաւորին կողմէ, որ իւր գահաժառանգ եղբօր և եղբօրորդւոյն հետ գերմանական զբօսանաւը գնաց ընդ առաջ Կայսեր։ Երկաթին վեհապետք սիրալիր տեսակցութիւն մ'ունեցան։ Մէկտեղ ճաշեցին, և ներկայ գտնուեցան մեծ նուագահանդէսի մը։ Պելժ ժողովուրդն եւս շատ համակրանք ցուցուց երիտասարդ Կայսեր։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐՆ

Սպանիայէն նորագոյն հեռագրեր բացարձակ կը հերքեն մանուկ թագաւորին հիւանդութեան կամ մահուան լուրը։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրն՝ որ, ինչպէս շաբաթ օրը ծանուցինք, հրաժարական մատուցած էր առ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն, հրաժարական ղրկած է նաեւ Ազգ. ժողովոյ Ատենապետին և Կրօնական ու Բաղաքական ժողովներուն։

Խառն ժողովը շաբաթ օրն ի նիստ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան և ինչ ինչ խնդրոց վրայ կարծեաց փոխանակութիւններու խորհրդակցութիւններ կատարեց։

Խառն ժողովը վաղը վերստին պիտի գումարի ի Պատրիարքարան։

Պրուսայի առաջնորդ Գեր. Բարթուղիմէոս եպիսկոպոս երէկ Իրիկուն մայրաքաղաքս հասաւ, եւ ուղղակի Վսեմ. Մաքսուտանց ապարանքը դընաց յՕրթագիւղ։

Ն. Սրբազնութիւն այսօր Մաքրիգիւղ կ'երթայ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր հետ տեսակցելու, և վաղիւ կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Նիկոմիդիա, անտի Արմաշ ուղեւորելու եւ ներկայ գտնուելու համար Զարխանեանթեան 70 ամեայ յոբելեանի հանդիսին։

Կարնոյ առաջնորդ Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վարդապետ Իւթիւճեան երէկ առաւօտ Տրապիզոնէն մայրաքաղաքս հասաւ Մախսուսէի Շերէֆ Բէյն շոգենաւով։

Ռոտոսթոյի Հայոց հոգեւոր հովիւ Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքեան շաբաթ օրը կրթական նախարար Վսեմ. Մինիֆ փաշայի ներկայացաւ և Զորլուի ազգ. վարժարանի հնութիւնն և անբնակելի դարձած ըլլալն յայտնելով՝ արտօնութիւն խնդրեց որ այակերաք առժամապէս տեղւոյն նորաշէն առաջնորդարանի և հիւրանոցի մէջ փոխադրուին։ Մինիֆ փաշա մեծարանօք ընդունելով Դիմաքեան Սրբազանը, խոստացաւ հարկ եղած հրամանը տալ առ որ անկէ է։

Արժ. Տ. Եղնիկ վարդապետ Գալֆաքեան որ Արմաշու Դպրեվանուց ի նպաստ նուիրակութեան պաշտօնով Պիլէճիկ կը գտնուէր, մայրաքաղաքս հասնելով մատուցած է իւր հաշիւն և այսօր կը մեկնի ներկայ լինելու համար տարեկան հարցաքննութեանց ժառանգաւոր ուսանողաց, իբրեւ փոխ-տեսուչ Դպրեվանուց։

Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետն եպիսկոպոսական Պնակէ շնորհեց Իւշ Բիլիսէի (Ս. Յովհաննու) Դեր. Վանահօր, վասն անձնուէր եւ բարւոք ծառայութեանց նորին։

—Բութայիսի Տ. Դաւիթ աւագ քահանայն Նարտէեանց՝ որ ամէն տարի Ս. Էջմիածնի ճեմարանին համար 30 ռուպլի կը նուիրէր, վերջերս ծանր հիւանդութենէ մը ապաքինելուն առթիւ ինքնաբերաբար գրաւոր խոստացեր է՝ այսուհետեւ մինչեւ ցմահ 60 ռուպլի նուիրել ամէն տարի, և գումար մը կտակել, որպէս զի նորա տոկոսովն յետ վախճանման իւր միշտ տրուի յիշեալ տարեկան նպաստը։ Բաց յայսմանէ, խոստացեր է՝ մահուանէն յետոյ իւր հարուստ մատենադարանն ալ նուիրել Մայր Աթոռոյ։

—Ս. Էջմիածնի Սիմոնը իմանալով որ՝ Ագուլեցի առաջին կարգի վաճառական Մարգար Յարութիւնեան Փանեանց, առանց հոգեւոր իշխանութեան թոյլտուութեան՝ Բարուանարայ գիւղի մէջ պակուած է իւր այրի սանամօր հետ, որոյ որդւոյ կնքաչայն եղած էր,— անվաւեր հրատարակեր է նորա այս ամուսնութիւն, և Տփղիսի Աբովեանց Տ. Ներսէս քահանայն իբրեւ մասնակից այս ապօրինութեան պատժեր է՝ հոգեւոր աստիճանէ անդամակցութենէ խլելով զրկելով, եւ ուրիշ քանի մը քահանաներ՝ դրամական տուգանքի եւ քահանայագործութենէ դադարման դատապարտեր է։ (Փ-Ն)

Մայրաքաղաքիս հայ վաճառականաց բարձր դասն համակիր հիւրընկալութիւն մը կ'ընծայէ Պ. Ադէքսանդր Մանդաչեանցին։ Երէկ, Պ. Մանդաչեանց հրաւիրուած էր ի Մեծ Կղզի, Մեծ. Կիւմիւշկերան տեարց ամարանոցն ուր մինչեւ երեկոյին սեղաններ տրուեցան ի պատիւ նորա։ Բազմաթիւ պատուաւոր ազգայինք ներկայ գտնուեցան այս սեղաններուն։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Երէկ, Բերայի մէջ տեղի ունեցաւ Մեծ. Գառնիկ էֆէնտի Ցընտրգեանի նշանախօսութիւնն ընդ Ազն. օրիորդ Ազնիւ Գարակէօզեանի, դուստր Գարակէօզեան հանգուցեալ Նազարէթ էֆէնտիի, ի ներկայութեան երկուց կողմանց ազգականաց եւ բարեկամաց։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱՐԱՇԽՈՒԹԻՒՆԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆԻ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆԻ

Հէքքեարի գաւառին կառավարիչ անուանեցաւ Էնվէր էֆէնտի, Մէքթուպճի Վանայ նահանգին։

Վանայ մէքթուպճի անուանեցաւ Հասան Վէֆիզ էֆէնտի, դեր-տնօրէն թղթակցութեանց դիւանի նոյն նահանգին։

Բ. Դրան Կայս. դիւանատան Պէյլիկճիի երկրորդ օգնական անուանեցաւ նոյն դիւանատան պաշտօնեայներէն Միւնիր Իսմէթի պէյ, որուն այս առթիւ Սանիյէ Միւմէֆմիզի ատիճան տրուեցաւ։

Բ. Դրան կայս. դիւանի առաջին քարտուղարի օգնական անուանեցաւ նոյն դիւանատան պաշտօնեայներէն Միւնիր Իսմէթի պէյ, որուն այս առթիւ Սանիյէ Միւմէֆմիզի ատիճան տրուեցաւ։

Իւլայի երկրորդ ատիճան տրուեցաւ Տէֆթէրխանէի պիւոյից ճիւղին առաջին քարտուղար Լէմին էֆէնտիի եւ Բ. Դրան արարութեան պաշտօնեաներէն Հիլմի պէյի։

Սանիյէ Միւմէֆմիզի ատիճան՝ Մանսուրիի նահանգին հեռագրական տնօրէն Նիազի էֆէնտիի եւ զինուորական հանդատեան թոշակի ընտուկի անդամ Քեամիլ պէյի։

Սանիյէի երկրորդ ատիճան՝ Բ. Դրան թարգմանութեանց սենեկի քարտուղարներէն Պադը պէյի, Նիքսարի էֆէնտիի, կայս. անձնական Գանձուն նախարարութեան պաշտօնեաներէն Բէուճ եւ Հիւսէյին էֆէնտիներու, Կիպրոս կղզւոյ երեւելիներէն Ապտուլլահ Նաամիի էֆէնտիի, Խարբերդի Մախսուսէի վարչական ժողովոյ անդամ Լէմին պէյի եւ Բէյճիի քոմիսերիին քարտուղար Ապտիւրրէզագ պէյի։

Սալիսէի ատիճան՝ Քարբերդի երեւելիներէն Զոհթիզատէ Ահմէտ պէյի։

—

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշան արուեցաւ հեծելազօրայ Ֆէրիկ Հոյզէր փաշայի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ սպայակոյտի սպայ եւ ռուս լեզուի թարգմանիչ հեծելազօրայ գնդապետ Ագիզ պէյի եւ Ֆիլիբրինաի երեւելիներէն Իզզէթ փաշայի։

Երրորդ կարգի Շէֆգաթի՝ Մալիյէի կարմներու դիւանին տնօրէնի օգնական Մուսթաֆա պէյի կնոջ։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Եանեաի հեռագրական ու թղթատարական կայարանին տնօրէն Ահմէտ Ֆէթհի էֆէնտիի։

Ամէն եւ այլ կարգի պատուանշանք Վեհ. Սուլթանի հրացանակիրներու սպայից եւ ենթասպայից ոմանց։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Քեամիլ փաշա շաբաթ առաւօտ կայս. պալատ գնաց և Վեհ. Սուլթանի ինչ ինչ հրամաններն ստանալէ յետոյ Բ. Դուռը դարձաւ։

Նոյն պահուն աւստրիական ու ամերիկեան դեսպանք և պուլկարական գործակատարը Բ. Դուռն գնացած ըլլալով, Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն յաջորդաբար տեսակցեցաւ անոնց հետ։

—Նախարարաց Խորհուրդն երէկ իւր սովորական նիստը կազմեց ի Բ. Դուռն և զբաղեցաւ կարեւոր խնդիրներով։

Սպարապետ Ալի Սաիպ փաշա իւր պաշտօնատան մէջ կարեւոր խնդիրներով զբաղած ըլլալով, ներկայ չկրցաւ գտնուիլ Նախարարաց Խորհուրդին։

—Նախարարաց Խորհուրդէն յետոյ Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն և Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարը խորհրդակցեցան ինչ ինչ խնդրոց վրայ։

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Սարդէր կ'իմանայ թէ Պրուսայի կուսակալ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշա արձակուրդով մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ԱՅՍ ԴԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀԸ

Այս գիշեր ժամ 6ին հրդեհ ծագեցաւ ի Պալատ, Նաւամատոյցէն քիչ հեռաւորութեամբ վեր հրեայ հնավաճառի մը խանութէն, և հովին սաստկութենէն արծարծուելով ու ծաւալելով, մեկեր դարձուց 140 տուն և խանութ, մեծաւ մասամբ փայտաշէն ու հին շէնքեր։ Հրկիզեալ շէնքերէ դրութեամբ ամենքն ալ հրէից կը պատկանէին, բաց ի հինգ վեց խանութներէ որոց տէրերն ու վարձակալք հայ էին։ Հասած օգնութեանց և մանաւանդ Ցերքոսի առատ ջուրին շնորհիւ կարելի եղաւ ժամ 9 ½ին կասեցուցնել հրդեհի ընթացքը, որ կրնար աւելի մեծ աղետից պատճառ ըլլալ, մոխիր դարձնելով Ոսկեղջիւրի այդ բազմամարդ դիւղը։

Հայոց եկեղեցին բռնկելու վտանգի մէջ էր, և այդ պարագային մէջ՝ շրջակայ հայաբնակ թաղերն ալ այրելու անմիջական վտանգին տակ կը գտնուէին։ բարեբաղդաբար, Պալատի ազգայինք, ու գլխաւորաբար Թաղական խորհրդոյ անդամք՝ ի գրլուխ ունենալով իրենց ժրաջան Ատենապետը՝ մեծ անձնուիրութեամբ աշխատեցան և եկեղեցին ազատեցին ու անոր հետ հայոց թաղերը։ Մայր եկեղեցւոյ ջրհանը, որ ժամանակին ղրկուած էր, մեծապէս նպաստեց այս ազատման գործին։

Հրկիզեալ 140 շէնքերէ՝ ատաղձավաճառի երեք խանութներ միայն ապահովագրեալ էին, ինչպէս նաեւ մէկ քանի տանց կարասիք։

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆ

Ցունաց Պատրիարքարանի խառն ժողովն իւր չորեքշաբթի աւուր նըստին մէջ որոշած է որ իւր անդամներէն երեքը՝ Սինոդի ատենապետ Լրեյլիի մետրոպոլիտը, Տիմիդրաքի էֆէնտի Եէնիճուենա և Պ. Քարօֆալիտէ՝ Տ. Դիոնէսիոս պատրիարքին քով երթան ի Մաքրիգիւղ և Ն. Սրբազնութեան հաղորդեն ժողովոյ որոշումն որուն համեմատ կը խնդրուի որ շաբաթ օրը Ցէնէր երթալով, նախագահէ խառն ժողովոյ արտասուլը դումարման։ Եթէ Ն. Սրբազնութեան առողջական վիճակը չներէ նմա այս տեղափոխութիւնը, յանձնախումբը խնդրած է որ խառն ժողովոյ նախագահութիւնը թողու Էրէյլիի մետրոպոլտին։ (Սրամոյ-Ե)

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

[illegible] իւր կնոջ եւ որդւոյն հետ ուրբաթ դիշեր մեկնեցաւ Պէօյիքտէրէէն Էրէյ- դրօսանաւով։ Պ. և Տիկին Նելիտով Օռեսայի ճամբով Բեռլրսպուրգ կ'ուղեւորին։

—Երէկ, Ռուսիոյ կայսրուհւոյն տոնախմբութիւնն ըլլալով, Պէօյիւքտէրէի դեսպանատան մատրան մէջ գոհաբանական աղօթքներ մատուցուեցան։

ԾԻՐԲԼԷԹԻ ՆՈՐ ՇՈՊԵՆԱՒԸ

Կայս. հրամանաւ՝ Շիրքէթիի Խայրիյէի 37 թիւ նոր շոգենաւին անունը Իհսան դրուած է։

Այս շոգենաւ երէկ դէպ ի վերին Վոսփոր պտոյտ մը կատարեց փորձի համար։ Շոգենաւին մէջ կը գտնուէին կայս. անձնական Գանձուն և Եմնական նախարար Վսեմ. Ցակոբ փաշա, Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց նախարար Վսեմ. Բայրի փաշա, Դատական նախարար Վսեմ. Բիզա փաշա, ընկերութեան տնօրէն Հիւսէյին Խայրի էֆէնտի և այլք։ Շոգենաւին մէջ չքեղ հացկերոյթ մը տրուեցաւ Ներկայից։

Իհսան շոգենաւն այսօրէ սկսեալ երթեւեկութիւններ պիտի կատարէ Վոսփորի մէջ։

ՀԱՆԳԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ըստ տեղեկութեանց Զառուբի, ձեռընհաս իշխանութիւնն հրահանգ ուղղած է ամէն կողմ թէ բացարձակապէս արդիլուած ըլլալով առանց կառավարութենէն պաշտօնական արտօնութիւն առնելու հանդանակութիւններ կատարել ինչ անունով որ ալ ըլլայ, պէտք է ուշադրութիւն ընել այդ արգելքին պահպանման։

ԴԱՏԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Բաղչէի գաւառական Թերթին մէջ կը կարդանք թէ նահանգին վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազ Համիտ էֆէնտի՝ կուսակալին հրամանաւ՝ Մուշ գնացած է տեղւոյն դատարանի պաշտօնէից արարքը քննելու և ինչ ինչ գործեր կարգադրելու համար։

ԾԽԱԽՈՏԻ ԲԷԺԻՆ

Օսմ. ծխախոտի Բէժիի վարչական խորհուրդն 1889—90 տարեշրջանին համար տասներեք ֆրանք շահաբաժին որոշեր է։

ԹԱՐԱՊԻԱ

Դրամատեարց խումբ մը 7000 ոսկւոյ գնած է Թարապիոյ ծովախորշին մէջ գտնուած կալուած մը որուն վրայ մեծ պանդոկ մը պիտի կառուցուի։ Օսմ. կայս. Պանքան մասնակից է այս գործին։

ԱՆՑՔ

Ասիական նախարար Նազըմ պէյ հրամայած է ուշադրութեամբ քննել օտար երկիրներէ մայրաքաղաքս եկող օտարազգեաց անցագրերն և իրենց տեղերը վերադարձնել այն օտարազգի ուղեւորներն, որոց անցագիրք, ըստ օրինի, վնաս եղած չեն օսմ. հիւպատոսաց կողմէ։ Այս տնօրինութիւն եղած է արդիւլու համար կարգ մը դատարկապորտներու ի Թուրքիա մուտքը։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ոստիկանութեան նախարարը ծանոյց ոստիկանութեան բոլոր պաշտօնէից՝ թէ գիշերները մայրաքաղաքիս փողոցներու մէջ պտտելու պաշտօն ունեցող շրջուն պահակներն ինչպէս նաեւ դիշերապահք պատասխանատու պիտի ճան եթէ թերանան իրենց պաշտօնին մէջ եւ յառաջ բերուած ոեւէ արդարացուցիչ պատճառանք անլսելի պիտի ճան։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Հիճազի կուսակալութենէն եկած հեռագրոյ մը վրայ՝ թէ Մինեայի մէջ հնտախտ երեւան ելած է, կայս. Իրատէ մը հրամայած է որ Ներքին գործոց նախարար Վսեմ. Միւնիր փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուի։ Ըստ այսմ, յանձնաժողովն նախընթաց օր ի նիստ գումարելով, խորհրդակցութիւններ կատարած և որոշած է ծանուցանել որոց որ անկ է, մաքրողական եւ առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուլ, որպէսզի արդիւլուի այդ ախտի ճարակումը։

Կայս. պալատն առաջին քարտուղարն յատուկ պաշտօնագրով մը Մեծ-Եպարքոսին հաղորդած է կայս. սոյն Իրատէն, որ միանգամայն կը դնէ այդ յանձնաժողովոյ պաշտօնը։ Ցանձնաժողովն պարտի ամէն առողջապահական միջոցներ ձեռք առնուլ այդ ախտի ճարակումն արդիւլելու համար, փութով մաքրել Գասրմ Փաշայի, Պէշիքթաշի, Օրթաքէօյի ձորերն ու այդ կարգի տեղեր։ Մաքրել մզկիթներու, խաներու, բաղնիքներու և այլ համանման վայրերու կոյանոցներն և ճեմիչներն ստէպ սպիտակ [illegible] ջուր և չմարած կիր լեցնել։ Հսկել որ պէս զի խաներու, օթէկներու և պանդիստոց յատուկ սենեակներու մէջ բազմաթիւ մարդիկ չպառկին, այդ կարգի տեղերու մէջ աղբիւները երկար ատեն չմնան և օրն երկու երեք անգամ ծովը նետուին հոսանքներու մէջ։ Փողոցներու և պարապ դետնոներու մէջ դիակներ և այլ գարշահոտ նիւթեր չգտնուին։ Արգելել տհաս ու փտած պտուղներու և առողջութեան վնասող ուտելիքներու վաճառումն։ Այս յանձնաժողով պիտի կազմուի ընդ նախագահութեանմբ Ներքին գործոց Վսեմ. նախարարին։ Ցանձնաժողովին պիտի անդամակցին նաեւ Սպարապետի Դրան և Առողջապահական վարչութեան կողմէ կարգեալ բժիշկներ։

Ներքին գործոց նախարարութիւնն անմիջապէս կազմելով այդ յանձնաժողովը, խորհրդակցութիւններ կատարած եւ բաց ի առողջապահական այն միջոցներէն, որք հրամայուած են կայս. Իրատէով, միանգամայն հետեւեալ որոշումները տուած է։

Ազգարարել սանդանոցներու տեարց որ խիստ հսկողութիւններ կատարեն մաքրութեան համար և քննիչ պաշտօնեայք միշտ տեղեկութիւն տան յանձնաժողովին, թէ սպանդանոցի տէրերը ո՞ւ և է օգնութեան կը կարօտի՞ն այդ հաստատութիւնները ողջապահիկ կանոնաց համապատասխան վիճակի մը մէջ դնելու համար։ Ազգարարել գերեզման փորողներու որ գերեզմանները շատ խորունկ փորեն։ Խիստ պատուէրներ տալ խաներու սենեկապահաց որպէս զի ժամանակին լմնց տան ձեռնհաս պաշտօնեից՝ իրենց խաներու մէջ պատահած հիւանդութիւններն որք առաջ եկած են տհաս ու փտած պտուղներ ուտելէ և այդ հիւանդներն առանց ժամանակ կորսնցնելու հիւանդանոց փոխադրուին։ Թաղապետութեան բժիշկներն առողջապահական ամէն միջոց ի գործ դնելէ զատ, յանձնաժողովին տեղեկութիւն տան թէ տակաւին ինչ միջոցներ ձեռք առնուլ հարկ է։ Նոյնպէս ծանուցանել որ եթէ այդ որոշմանց գործադրութեան մէջ անհոգութիւնք և անուշադրութիւնք պատահին, ձեռնհաս պաշտօնեայք պատասխանատու ճան։ Այս որոշմունք հաղորդուելով Բաղաքապետութեան, ծանուցուած է անմիջապէս գործադրութեան դնել զանս և տեղեկագրել Ներքին գործոց նախարարութեան թէ ուրիշ ինչ միջոցներ ձեռք առնուլ հարկ է։ Բաղաքապետութիւնն եւս այս առթիւ հարկ եղած հրահանգները տուած է թաղապետութեանց։

—Վերջին տեղեկութեանց համաձայն հնտախտն օր օրի կը սաստկանայ Հիճազի նահանգին մէջ։ Ցուլիս 19ի և 20ին նոյն նահանգին մէջ պատահած մահերու թիւը 700ը անցած է։ Մինեայի մէջ պատահած այս մահերու մեծ մասն առաջ եկած է անդհաւաքուած մարդոց բազմութենէն։ Մէքքէի մէջ 290 մահեր պատահած էին, սակայն առողջապահական խիստ միջոցներ ձեռք առնուած և ուխտաւորներն աստ անդ ցրուած ըլլալով, կը յուսացուի թէ հնտախտն առանց ճարակելու հոն կղզիանայ։

—Բաղէշի գաւառական թերթին մէջ կը կարդանք թէ հնտախտը Տիարպէքիրի Մարտին գաւառակին մէջ երեւան ելած ըլլալով, յուլիս երեքին հինգ դէպքեր պատահած են երեքը քոլերինէ և երկուքը հնտախտ, որոց երկուքը մեռած։

Սըղերդի Արվէ գաւառակին մէջ եւս հնտախտը ճարակելով յունիս 21էն մինչեւ վերջը 11 դէպքեր և հինգ մահեր պատահած են։ Սակայն այդ ախտ սկսած է թերեւնալ, որովհետեւ յուլիս 5էն մինչ վերջին շաբաթը միայն մէկ դէպք մը պատահած է։ Հէքքեարիի լեռները անցնող վայկատուն ցեղերու մէջ եւս ճարակած հնտախտն սկսած է տակաւ թեթեւնալ։

Սըղերդի կառավարչին 5 յուլիս թուական մէկ հեռագիրն, ուղղեալ առ կուսակալն, ծանուցած է թէ Շէղերէի եւ շրջակայից մէջ երկու օրէ ի վեր ոեւէ դէպք պատահած չէ և թէ առաջուընէ հիւանդացողք սկսած են ապաքինիլ։

Արվէ գաւառակի մէկ գիւղէն զատ, միւս գիւղերու մէջ հնտախտի ոեւէ նշան չկայ, սակայն ձէղերէ եկած աշխէթները վարակուած ըլլալով, այդ տեղերն իբրեւ վարակուած նկատուեր, և հարկ եղած տեղերը շրջթաներ հաստատուած են։ Աշիրէթներու յարաբերութիւնք եւս արգիլուած են։

ՈՃԻՐՔ, ԱՐԿԱՅՔ ԵՒ ԱՃԷՆ

Ոստիկանութեան պաշտօնեայք յաջողած են գտնել կէօչէան Վսեմ. Ցակոբ էֆէնտիի տունէն գողցուած նիւթերը։ Գողերն ամրողջովին ձերբակալուած ըլլալով, այդ նիւթեր եւս գտնուած են գողնաթաքոյցներու քովէն։

—Երկ ժամ կին Շիրքէթի 33 թիւ շոգենաւը Գուզկունճուքի նաւամատոյցին մտեցած պահուն նաւակ մը ընկղմեց։ Նաւամատոյցի տանտէրը [illegible] տեց, սակայն անկից անցնող մաքսատան նաւակ մը յաջողեցաւ տպատել զնա։

—Այն ինը պատանիներ, որք Պայրամի երկրորդ օրը մակոյկով դէպի Ֆէնէր Պաղչէ գնացած էին և անյայտ եղած, տակաւին երեւան ելած չեն։ Անցեալ օր Մուսանիոյ առջեւ պարապ մակոյկ մը գտնուած ըլլալով, կը կարծուի թէ այդ պատանիներու նստած մակոյկն ըլլայ, բուռն հոսանքէն մինչեւ հոն քշուած։

—Շաբաթ իրիկուն ի Պոլիս Ֆինճան մը լոր Եոգուչի վարի կողմը գտնուած քարուկիր շէնք մը հրդեհ ծագեցաւ, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ կարելի եղաւ վտանգին առաջքն առնուլ։ Այս շէնքին վրայի մասը ճաշարան էր իսկ վարի յարկը Թղթավաճառի խանութ։ Այս շէնք ապահովագրուած ըլլալով, ապահովագրող ընկերութիւնը թեթեւ վնաս մը կրած է, զի այդ երկու մասերու մէջ գտնուած կարասիները խնամս վնասուած են։

—Նախընթաց օր Պէշիքթաշի ծովեզրէն գլուխ մը գտնուեցաւ։ Այս դիակ ծովային վարժարանի աշակերտի մըն էր, Մէհմէտ Բաշիտ անուն։

—Պայրամի երկրորդ օրն յԱդրիանուպոլիս Սէրայ Իչի անուն տեղը Մարիցա գետէն 12 տարեկան աղջկան մը դիակը գտնուած է։ Այս աղջիկ բռնաբարուելէ յետոյ խեղդուած և այնպէս գետը նետուած է եղեր։

—Նախընթաց օր Թէրսանէի առջեւ դիակ մը գտնուեցաւ։ Այս դիակ Թէրսանէի արհեստական վաշտին պատկանող Խուրշիտ անուն տանտիհնգ տարեկան պատանւոյ մըն էր։

—Անցեալ օր Մալխէի հաշուակալ Օսման պէյի աղջիկները կառքով կը շրջագայէին ի Ֆէնէր Պաղչէ, երբ կառքը շրջեցաւ և փոքր աղջիկը մարմնոյն մէկ քանի տեղերը վիրաւորուեցաւ։

—Երէկ ի Կէտիկ Փաշա ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ։ Բառասուն և հինգ տարեկան յոյն կին մը Պալի Փաշայէ անցած պահուն տան մը կտուրներէ մէկ մասը, չիմնիթոյէ չինու, վար իյնալով, կընկաւ գլխուն ինկաւ և ծանր վէրք մը բացաւ։ Կինը թէեւ անմիջապէս հիւանդանոց փոխադրուելով նախնական դարմանները տրուեցան, սակայն կ'ըսուի թէ վէրքը վտանգաւոր է։

Պ. Նիքօղոս Զարիֆի 100 օսմ. ոսկի նուիրեր է Բրինքիրոյի յունական վարժարանաց։

—Թղթատարական և հեռագրական վարչութեան մասնագէտ խորհրդական Պ. Էմիլ Լաքուան որ արձակուրդով Եւրոպա կը գտնուէր, մայրաքաղաքս գարձաւ։

—Թղթատարական և հեռագրական վարչութեան օտար թղթակցութեանց ճիւղին տնօրէն Մելքոն էֆէնտի, որ կայս. կառավարութեան կողմէ իւր պատուիրակ ներկայ գտնուած էր ի Բարիզ գումարեալ Թղթատարական և հեռագրական համաժողովին, այդ ժողովոյ աշխատութեանց վրայ տեղեկագիր մը մատուցած է ձեռնհաս իշխանութեան։

—Ցառաջիկայ շաբաթէն սկսեալ Քէչէճանուն յունարէն շաբաթաթերթ մը պիտի հրատարակուի մայրաքաղաքիս մէջ։

—Կ. Պոլսոյ անգլ. դեսպանատան զինուորական նախկին կցորդ Թրօթթը գընդապետն, այժմ ընդհ. հիւպատոս ի Պէրութ, նշանաւոր է Ծովակալ Սըր Ճորճ Ուոլսէյի աղջկան՝ օրիորդ Օլիվիա Ուոլսէյի հետ։

—Մի քանի ամիս առաջ Վսեմ. Միրզա Մոհսին խանի հովանաւորութեան ներքև ի նպատ Պոլսոյ պարսկական վարժարանին տրուած պարահանդիսի զուտ հասոյթը եղած է 446 ոսկի։

—Կը յիշուի թէ Սքարֆի անուն իտալացի նուագածու մը մի քանի շաբաթ առաջ գիշեր մը Թէպէ-Պաշէն անցած պահուն, գողերէ յարձակում մը կրելով՝ մեռած էր։ Սքարֆիի տարաբաղդ այրին որ դառն յուսահատութեան մը մատնուած էր, հինգշաբթի օրը անձնասպանութիւն փորձեց, ածելիով մը թեւերուն և արմուկներուն երակները կտրելով։ Դիպչիք անմիջապէս բժիշկ մը կոչեցին որ պէտք եղած դարմանները տալէ յետոյ, կնոջ մը խնամոց յանձնեց տիկին Սքարֆին, պատուիրելով նմա իմաց տալ իտալական հիւպատոսարանին որուն իրաւասութեան ներքեւ կը գտնուի, վասն զի կը վախցուի որ կրկին անձնասպանութիւն փորձէ։

—Լէոն ԺԳ պապը Պ.-ս Թ. պատուանշանը նուիրած է արեւելեան երկաթուղեաց տնօրէն Պ. Կրոսսոյին։

—Քօրֆուի օսմ. նորընտիր հիւպատոս Մաքսիմ էֆէնտի իր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի մայ. օրէն։

—Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպլլիօ կոմսն ու կոմսուհին և դեսպանին եղբայր Ֆէրնանտ Մոնդէպլլիօ կոմսը շաբաթ օրը մայրաքաղաքս ժամանեցին արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

—Հեռագրական տեղեկութեանց համաձայն՝ շաբաթ օրը Ջերմաչափը 17 աստիճան ցոյց տուած է ի Բերլին, 17՝ ի Վիէննա, 19՝ ի Փարիզ, 16՝ յՕտեսա, 21՝ ի Սիւնէտ, 24՝ ի Սինոպ, 26՝ ի Տրապիզոն, 25՝ ի Զմիւռնիա, 29՝ ի Պէրութ և 36՝ ի Պաղտատ։

—Պոլսոյ Ֆաթիհ Թաղի Եէնի Համամանուն տեղը հնութիւնք գտնուած են։ Այդ տեղ նոր կառուցուելիք տան մը համար հիմերը փորուած պահուն 5-6 գերեզմաններ գտնուած են եռանիւեն ձեւով և խոշոր աղիւսներով շինուած։ Գերեզմանաց ոմանց մէջ մարդու կմախքի նման ոսկորներ տեսնուած են։ Ձեռնհաս իշխանութիւնը քննութիւններ կը կատարէ հաստատելու համար թէ այս հնութիւնք ո՞ր թուականին կը պատկանին։

ՆՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ Ի ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

Այս բառարան՝ զոր աշխատասիրած են Անտոն էֆ. Թընկըը և փաստաբան Գրիգոր էֆ. Սինապեան յոյժ օգտակար գործ մըն է ամէն դասակարգի անձանց համար, վասն զի բաց ի սովորական բառերէ, կը պարունակէ նաեւ արհեստական, գիտական ու գրական ամէն կարգի բառեր։

Ի դիւրութիւն գնողաց թերթ առ թերթ պիտի հրատարակուի շաբաթը մէկ անգամ, իւրաքանչիւր թերթը 60 փարայի։ Ամբողջ գործը պիտի բաղկանայ 60 ֆորմայէ։

Առաջին երեք տետրակներն հրատարակուած են արդէն։

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳՐՔԵՐ

ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ Ի Ց. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԷ

ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. Պոլսոյ և շրջակայից, յամակագիծ պատկերով Վոսփորի։— Աշխարհագրութեան ուսումն ըստ նորագոյն մեթոտի՝ տեղագրութենէ սկսելու համար անհրաժեշտ գաղափարք մ'ի ի պէս Պոլսոյ վարժարանաց։ կը ծառայէ նաեւ իբրեւ ընթերցանութեան գիրք ժողովրդական։ գործի մարդոց համար ուշի ճաշակուած մը։ Կ. Պոլսոյ խանութներուն ընդհանուր ցուցակը։ 100 փող։

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Նախապատրաստական գաղափարք։ Բնական, Ռուսական և Քաղաքական։ Բ. տպագրութիւն հինգերորդ բարեփոխեալ և ճոխացեալ՝ մանկավարժութեան նորագոյն պահանջմանց համաձայն։ Պատանւոյ պէս ընդարձակ կը թուի Օսմ. Պետութեան, ինչպէս նաեւ գրացի երկիրներու՝ Կովկասի և Պարսկաստանի վրայ։ 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Նախապատրաստական դասագիրք։ Մասաոր և Գրաւոր։ Գ. տպագրութիւն— Մանկավարժական նոր և գիրուսոյց եղանակ պատրաստուած ի մանկական բազմաթիւ պարզ եւ ընտանի խնդիրներով ճոխացած։ 3 ղրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ Նոր դասագիրք։ Տեսական և գործնական։ Մանկավարժական նոր և գիրուսոյց եղանակաւ և պարզ ու դիւրըմբռնելի ապացուցութեամբ պատրաստուած։ կը բաժնուի երեք մասերու։

ՄԱՍՆ Ա.—Զորս գործողութիւն ամբողջ թուոց, 650ի մօտ հրահանգներով և գործնական խնդիրներով։ Բ. տպագրութիւն բարեփոխեալ և ճոխացեալ։ 4 ղրշ.

ՄԱՍՆ Բ.—Զափս, կշռաք և դրամք։ Ցանկագրական կոտորակք, Յաճախ թիւն թուոց. Հասարակ կոտորակք։ Թուբրիդ հին և նոր չափուց և կշռոց բազդատութիւն։ Նոյն չափուց և կշռոց գինեղէն բազդատութիւնք։ մօտ 500 հրահանգք և գործնական խնդիրք։ Ադիւսակք։ 4 ղրշ.

Ա. և Բ. ՄԱՍՈՒՆԵՐ միասին կազմուած 7 ½ ղրշ.

ՄԱ

ԱՐԱՐԱՏ

Հրատարակվում է Վաղարշապատում, Գրիգորյան փողոցի տունը։
Գինը տարեկան 6 ռուբլի։ — Բաժանորդագրվում է Գրիգորյան փողոցի տունը։

ԱՌՈՒՍՏԱՅԻՆ ՀԱՅՈՒՄՆԵՐ

Ամերիկան Միացյալ Նահանգներ։ Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ մեկնող հայերի թվի մասին մենք գրել ենք մի քանի անգամ։ Ամերիկան հայերի համար դարձել է ինչպես Ռուսաստանի հարավային նահանգները։ Ամերիկան ունի հայերի մի գաղութ, որ բաղկացած է 1000 հոգուց

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000 **"ՓԻՆԻՔՍ"** Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՓԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուածներու համար։ 51

ՓԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և՝ կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » » » 12,773,779

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՈՐԹՈՒԱՁ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Անանիատիս խան. 3

ՇՆԶԱՐԳԵԼ ՍԻՐՏ ԲՈՆՈՒԻԼ, ՈՒԼՏՐԻՆ ՀԱՐԲՈՒԹ

Ցաւ հեռապէ կը հանդարտին, կը բժշկուին ԼԸԼԱՍԷՕՐԻ ԽՈՂՈՎԱԿՆԵՐՈՎ։ Լբվասէորի անունը պահանջել տուփին վրայ (3 ֆրանք)։ Կեդրոնատեղի Դեղ. ԴՈՊԻՔԷ, 23, Մանէ փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Մէկիքի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն լաւ դեղարաններ. 107

NEVRALGIES ՋԱՆԱՅԻՆ ԱՆԿԱՐՈ, ՍՏԱՄՈՔԻՍ ԽԻԹԷ, և ջղային բոլոր հիւանդութիւնք կը բուժեն ՏԱՔԹ ՔՐՈՆԻԷԻ ԱՆԴԻՆԷՎՈԼԳԻՔ դեղահատներով։ Տուփը 3 ֆր.—Պահանջել Գործարատեղց Միութեան դրոշմ, Կեդրոնատեղի՝ Դեղ. ԴՈՊԻՔԷ, 23, Մանէ փողոց, Բարիզ։ Ի Կ. Պոլիս Մէկիքի և ընկ., դեղավաճառք, և ամէն լաւ դեղարաններ. 107

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՈՒՐԻ

Շաբթուան երթեւեկութիւնը

Օր	յուլիս	ժամ.	Ըն.	Երթալիք տեղը	Շաբթնայ
Բշ.	23.4		Եր.	Օտէսա	
Գշ.	24.5	5	Եր.	Աղեքսանդրիա	
Դշ.	25.6	10	Առ.	Անտալիա	
Դշ.	25.6	10	Առ.	Սեվաստոպոլ	
Եշ.	26.7	2	Եր.	Օտէսա	

Մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Գործակալութիւնն Ռուսական ընկերութեան ի Գիրէմ Գարու։ 10

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ոչ օրեաց երկու անգամ կը բանին Լիվերբուլ և Արէ-Եւլեց դիմաց

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռումիդիա	7718	Գանատեան	4841
Եգիպտիա	7718	Պոմբեան	4535
Սէրվիա	7391	Նամարիա	2574
Ուրանիա	7268	Մարատեան	2103
Բաւանիա	5587	Ազիա	2393
Սքենտինիա	5517	Նարվեգիա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալտիքա	2144
Ալէքսը	2143	Թրինիտատ	899
Գէնտար	1876	Մարոգէս	1855
Շեբոյուրկ	1614		

Marathon չոգենաւը, Լիվերբուլէն աստ կ'սպասուի օգոստոս 10ին։

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ ֆորձակոպոս Thomas C. Joly

Թիւ 1, Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա

85

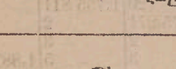

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՒԲԵԱՆ

Ն. ԲԱՐԻԷ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիա երթ ամէք յառաջիկայ չոգենաւնէ Սիւէզով որ պիտի մեկնի օգոստ. 5ին։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 250 ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղէք և արտ ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՊՈՒԼ

Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

14 Մոմկանէ փողոց, Թիւ 14

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՇԻՆԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՐԻՆ ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ԴԱՐՄԱՆՆ է որ մինչև ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղղի հիւանդութիւններն, անգամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղահաս կորուստ, և առնական ոյժերու կորուստէն յառաջ եկած ամէն գործարանական խանգարում։

Կը բուժէ դժուարամարսութիւնք, ջղային և սրտի հիւանդութիւններ, լեարդի և երիկամնոց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները։ ընդհանուր հիւծութիւնն և ապառամ։ կը կասեցունէ կենսական ոյժերու ուռ և կորուստը յառաջ եկած է ուռ և ի պատճառէ։

Ջղային ախտութեան և սոսր հիւանդանց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անմոլական և մեպուռ է։ Մէջանդութեան զգացումներն և սիրտանիշք կ'անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՐԻՆԸ ջղային հէթ և ուղեղային գոյացութիւն կ'սահցնէ, արեան մէջ մուծանելով կենսական և լիկարական տարրը, Ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է Առնական կորովը կը կենդանացուցէ մարդկային ամբողջ գերութեան մէջ։ մարմնոյն և մտքին տալով հուժկու և սաստիկ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ և գոհունակութեամբ։ Ախորժակամէ, կը զարթեցնէ արիւնն և նոր առատութիւն ի կուսայ ուղեղին, ջղային գերութեան և մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գոր ծանուած առանցին օրէն իսկ, ջղային գերութեան և մտաւորականն կարողութեանց նշանաւոր յուսելմամբ եւ կորստեանն եւ բարդութեան զգայմամբ մը որ վարժութիւնն հիւանդը չատուց ի վեր կ... Ը։ Մարդոյութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աճեցնայ։ Ադեաց պարանոցը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լլնի հանդարտ եւ կազդուրիչ։ Դեմքը կ'սկսի լենալ, շրթունքը կը դեղնանային, աչքերը ջղուն կը լլնին, մորքը պայծառ եւ առողջ գոյն մը կ'առնու, մարդը այլ կ'սատնուն։

Զգուշացէք սոսր նմանութիւնն։ Ֆոսֆորը Լալորի ճշմարիտ Ֆոսֆորինը պարունակել է։ մեն շիշերուն մէջ որք բրիտանական կառավարութեան գրոշմը կը կրեն ոս բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, Regla d... գրոշ փարագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ է ... բազմաթիւ վտանգաւոր եւ ֆոսակար կեղծիք։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,

106 Մ. ԵՍՄԱՒՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վայվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97։

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ Ը. ԸՆԿ. Ի ՎԻԵՆՆԱ Հաստատեալ 1858 ին

1887 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր Ֆր. 86,699,951,29
Ամրողջութիւն ապահովեալ գումարաց » 408,448,921,35

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժինները % 25 չափ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչեւ 41 ½ % չափ կ'ընեն։

ԽՈՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ։ Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 293,70 ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և սա իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտք) Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ, սակէ զատ պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց 320,30 ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Մանկաց օժտին համար ապահովագրելոց շահուց մասն եղած է վերջին երեք տարիներուն համար 37 %, 34,12 % և 41 ½ %։ Այսպէս ապահովագրեալ 1000 ֆրանքին վրայ, 415 ֆրանքի շահաբաժին ստացած են վերջին բաշխումն։

Զնջին մշտնջեն մը միջոցաւ վարելի է երաշխաւորել նաեւ վճարուած գումարներն, եթէ մահ պատահի։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ ընդհ. Գործակատարն Գ. ԼԻՕՆԵԼ ՊՈՆՏԻ։

Գրասենեակք, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայերի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան սեղանաւորն է Գ. Ս. ԱՏԼԷՐ 105

ՀԱՋԻ ՇՆԶԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԹԻ, ՑՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՁԱՑՆԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՇՆԶԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՌՉԱՓՈՂԻ ՀԻԻԱՆԹՈՒԹԵԱՆՆԵՐ դեմ իբր ապահով դարման այս գեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամակներով զորս Պ. Բուէլ կ'ընտանայ անոնցմէ որք գործածած է ճանչցած են նորա յատկութիւնները։

«Անգլիոյ Թագուհւոյն Նէրվլի թեդասօթակրոյն վրայ, ի Ռուիք, ընկոմտիա.

«Սիրելի պարոն, Քան որում կը նեղուէի յամառ հազէ մը որ գիշերը կ'արգելուր ինձ քնանալ և ցերեկը հանգիստ անցուցնել, վ. սեր. Կոմս Քարթէնէսյան ձնարարեց ինձ գործածել ձեր անզուգական բալասանն ոմիսոնի հատիկներով և կրնամ հաւատալ ձեզ թէ առաջին գործածութենէն իսկ զգալի բարւոքում կրեցի, առանց իսկ պէաք ունենալու գործէրս դադրեցնելու, և առաջին փոքր սրուակը բոլորովին բուժեց զիս։ Ուստի անոր ազդեցութեան վրայ ունեցած մեծ վստահութեամբս կը յանձնարարեմ զայն ալյոց.» (Սար.) վ. Լինգլի, Նէգլի թեդասօթակրէն.»

Կը վաճառուի ամէն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականանց քով, շիշը 1 շիլին ½ բէնսի, 2 շիլին 3 բէնսի և 11 շիլինի։—Պարբաստեալ ձեռամբ ԹՈՄԱՍ ԲՈՒԹԼԷ, 4, Ալպիոն Բաղէյա, Պլաքֆրիարս, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

106 Մ. ԵՍՄԱՒՈՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Անգլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վայվոտա, պահականոցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒՍ ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԱՋՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

107

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նախամեծար համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս երկու, շատ լաւ հարմար չեն Դեղէ, դեռ ջրաբրնիկ կ'առնուի կերակրէն և հանուելիքէն։

Պնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռայները չի սեւցներ։

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Գալիս

Վ Ա Ճ Ա Ռ Ա Տ Ո Ւ Ն

ԴԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԼՈՒՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյուք Միւլէթ խան, միջազգային թղթատարատան վրայի յարկը

Այս նշանաւոր գործատունն որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ամրան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումմ կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պէլճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւապէս իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որ... են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճերմակեղէնք, բանուածք, կիսագլուսք, քուլիքներ, քորսէ, թաշկինակ, սեղանի պիտոյք, չապկի, չապկիներ, ստամանք, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագեղեստներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքէթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելումմ մի ըրած է նաեւ ապպրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ճոխ է ոյնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելապէս գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրաղրնն։ Կը գտնուի նաեւ մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բալթոներ խիստ չափաւոր դներով։ Կը ծախուին մեծ եւ փոքր քանակութեամբ.

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԶԿԱՅ 8

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Երբեմն Ամբէլիս, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայ դիմաց

ԹՈՄԱՍԱՒԻԼԸՆ ՈՐԳԻՔԸՆԿ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանոս	2000	Ֆլամինկո	1600	Բալէրմա	3200
Անձէլս	3000	Կալիէնտ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլս	5500	Կիպանոս	2200	Բալիս	1500
Արկս	800	Կոզզ	1800	Բոլս	1000
Ամիսսդս	4000	Կրատես	2200	Ռուիքս	2800
Պասանս	3000	Հերս	2000	Բիանքա	4400
Պօրտանս	2200	Հիտալկս	3000	Բինուգս	3200
Պրամս	2000	Հինտու	7000	Բոլս	3000
Պրֆիմոս	8800	Հումկեր	1200	Բոմնս	3500
Գէլրս	2600	Ամլսս	5000	Բոգարիս	3500
Գալիրսս	2500	Ձիւնս	2300	Սպէրնս	4000
Գամէս	2100	Գէլսս	2000	Սանդիակս	8200
Գաղս	2000	Գօլբինս	4200	Սաբինս	2000
Գամս	2700	Գոմնս	2200	Ֆիլիս	2000
Զէրակս	5000	Լէս	2000	Սրբենս	4300
Դլիս	4500	Լէգանիս	4500	Թ. Ուիլսն	3000
Կոլբատս	8400	Լիմնս	3000	Թուրս	1200
Տիգս	2500	Մալմ	1500	Թոլիս	2800
Տամնս	800	Մարնկս	4300	Թորբիս	900
Տաբս	4100	Մարգելլս	6500	Ուրպիս	5000
Տրաբս	2600	Միս	2000	Վալիուրս	5000
Իսպանս	00	Մուրնս	3100	Եմս	3600
Իսոտրատս	3000	Նիս	2000	Զէկարա	1000
Էլէբրիս	3200	Օրլանս	3000	Տիֆանիս	200
Տրամս	2600	Օթելլս	5000	Ֆրմա	200
Ֆալբան	800	Օգդանս	4500	Զէրս	140
Ֆիս	700	Օգդս	2000	Մարգիթս	120

Իմիրզեն Մոնաբք 8000
Բրիտիշ Մոնաբք 8000
Լիգիրն Մոնաբք 8100

Ո-ղ-ս-ր-ն-ր-ս-ս համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏՍՈՆ Գործակալք

Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

11

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլ և Մէլբուրնի մէջ— քանոյ չոգենաւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռանդրուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանիի	4000	Նէրթիս	3000
Սէսոսդրիս	3250	Ռիբս	3000
Թիպս	3250	Լոգիս	800
Մասիսալա	3250	Օլինտա	800
Մարիսթիս	3250	Սէսիլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ. Ուիթոլ խան ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.

99 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվերբուլ,

ԱՐԵՒԵԼ ԵՒ.

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

Սկսեալ ի 1 Մայիս (Ն. Տ.) 1890, մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԹՄԲՈՅ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46	48	50
	Առաւօտ												Իրիկուն											
Կ. Պոլիս	6 30	7 ...	7 30	7 50	8 30	9 ..	9 30	10 ...	10 30	1 ...	11 30	12 ..	1 30	2 ...	2 30	3 ...	4 ...	4 30	5 ..	5 30	6 ...	6 30	7 ...	7 30
Գում.-գարու	6 39	7 9	7 39	8 8	8 39	9 9	9 39	10 9	10 39	11 9	11 39	12 9	1 39	2 9	2 39	3 9	4 9	4 39	5 9	5 39	6 9	6 39	7 9	7 41
Եէնի—գարու	6 43	7 13	7 43	...	8 43	9 13	9 43	10 13	10 43	11 13	11 43	12 13	1 43	2 13	2 43	3 13	4 13	4 42	5 13	5 42	6 13	6 43	7 13	7 45
Տաուս փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ղամամթիս	6 49	7 19	7 48	...	8 49	9 18	9 49	10 19	10 49	11 18	1 49	12 19	1 49	2 18	2 49	3 19	4 19	4 47	5 19	5 47	6 19	6 49	7 19	7 51
Եէնի—գուլէ	6 54	7 23	8 1	8 22	8 54	9 21	9 54	10 23	10 54	11 21	11 54	12 22	1 54	2 21	2 54	3 23	4 25	4 54	5 24	5 50	6 24	6 53	7 23	7 56
Մագրիգիւղ	7 9	7 33	8 12	8 39	9 6	...	10 5	10 35	11 6	...	12 6	...	2 6	...	3 5	3 36	4 35	5 5	5 36	...	6 36	7 4	7 34	8 7
Ա. Մեհէնտու	7 18	...	8 21	8 52	9 15	...	...	...	11 15	...	12 17	...	2 15	...	...	3 45	...	...	5 45	...	6 47	...	7 42	...
Քիւչիւք Չէք.	...	...	...	9 2	...	...	...	...	...	...	12 25	...	...	...	...	...	...	...	...	...	6 55	...	...	...

ՔԻՒՉԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՃԷՅԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱԹՄԲՈՅ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	47	51	49
	Առաւօտ												Իրիկուն											
Քիւչիւք Չէք.	...	6 50	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Ա. Մեհէնտու	6 30	7 ...	...	8 ...	8 30	...	9 30	...	...	...	...	...	1 20	...	...	...	...	...	...	...	...	7 6	...	...
Մագրիգիւղ	6 40	7 10	7 40	8 11	8 40	...	9 40	10 10	10 40	...	11 30	...	1 30	...	2 30	...	4 ...	...	...	...	...	7 18	...	...
Եէնի—գուլէ	6 52	7 22	7 51	8 23	8 52	9 26	9 53	10 24	10 53	11 26	11 53	1 24	1 53	2 26	2 53	3 24	4 24	4 53	5 23	5 55	6 23	7 34	7 57	8 29
Ղամամթիս	6 56	7 26	...	8 26	8 56	9 29	9 57	10 28	10 57	11 29	11 57	1 28	1 57	2 29	2 57	3 28	4 28	4 57	5 27	5 58	6 27	...	...	8 33
Տաուս փաշա	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Եէնի—գարու	7 2	7 32	...	8 32	9 2	9 34	10 3	10 34	11 3	11 34	12 3	1 34	2 3	2 34	3 3	3 34	4 34	5 3	5 33	6 4	6 33	...	...	8 39
Գում.-գարու	7 8	7 38	7 59	8 38	9 8	9 38	10 8	10 38	11 8	11 38	12 8	1 38	2 8	2 38	3 8	3 38	4 38	5 8	5 38	6 8	6 38	7 42	8 6	9 43
Կ. Պոլիս	7 16	7 46	8 7	8 46	9 16	9 46	10 16	10 46	11 16	11 46	12 16	1 46	2 16	2 46	3 16	3 46	4 46	5 16	5 46	6 16	6 46	7 50	8 15	8 51

Փոքր ծարերէն ոմխարիր կ'ընդունուին ամէն կառաքմրի մէջ, իսկ մեծ ծարքը Պոլսէն Մարբիգիւղ կամ տաւելի հեռի կայարանաց մէջէն բառաղ կառաքմրոց մէջ մեծ կ'ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառաքմրերն ունին Ա. Բ. Գ. կարգի վագոններ. մինչ կառաքմրերն ունին միայն Բ. և Գ. վագոններ։

13